

MARIA-LUIZA SITARU
1939 – 2018

Maria-Luiza Sitaru a fost unul dintre cercetătorii exponențiali ai Colectivului de Lingvistică de pe lângă Baza de Cercetări Științifice, devenită după Revoluție Filiala din Timișoara a Academiei Române, Colectiv care a aparținut, alternativ, și Universității din Timișoara, primind diferite denumiri. După 1990, el a primit titulatura *Institutul de Cercetări Socio-Umane „Titu Maiorescu”*, pentru ca acum să se numească *Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”*.

Maria-Luiza Purdela s-a născut la 12 noiembrie 1930 în Oravița, jud. Caraș-Severin, apoi, prin căsătorie, Maria-Luiza Sitaru, care este și numele de autor, și a decedat la 10 iulie 2018, în Timișoara. Este absolventă a Facultății de Filologie, secția română-germană, din cadrul Institutului Pedagogic de 5 ani din Timișoara. A activat, între 1961 și 1964 ca profesor de limba română în localitatea Curtea, jud. Timiș, iar între 1964 și 1965 a ocupat postul de documentarist științific în cadrul amintitei Baze de Cercetări Științifice, unde va și deveni, în 1965, prin concurs, cercetător științific. A obținut titlul de doctor în Filologie în 1983, cu teza *Terminologia medicală populară românească*, avându-l conducător științific pe Profesorul dr. doc. G. Ivănescu. Datele adunate și analizate în teza de doctorat vor deveni partea esențială a cărții *Etnomedicină lingvistică*, apărută la editura timișoreană Amarcord, în 1999.

Principalele arii de preocupări au fost dialectologia, cu investigații orientate cu precădere pe specificul lingvistic al subdialectului bănățean, cu diversele lui graiuri, și istoria limbii române literare, fără a uita de calitatea de coordonator al cercetătorilor timișoreni care au colaborat la proiectul prioritar al Academiei Române, *Dicționarul etimologic al limbii române*.

Ca dialectolog, a participat la o parte din anchetele pentru *Noul Atlas Lingvistic pe regiuni – Banat* (NALR-Ban.) alături de cercetători de la Institutul de Lingvistică din Cluj, colaborare materializată prin apariția, la Editura Academiei, a celor cinci volume ale respectivului *Atlas*. A avut apoi o contribuție esențială în elaborarea *Dicționarului subdialectului bănățean* (DSB), atât în ce privește numeroasele anchete pe teren, cât și în ceea ce a constituit dificila muncă de redactare și de tipărire, la Tipografia Universității din Timișoara, a celor patru volume din respectivul *Dicționar*, fiind autoarea volumelor III și IV, ce cuprind litera *B* (vol. III 1987, vol. IV 1988). Celelalte volume nu au mai fost redactate din lipsă de finanțare. Legat de aceste teme de cercetare este volumul *Scrisori lingvistice* ale lingvistului bănățean Iosif Popovici, alcătuit împreună cu Livia Vasiliuță și apărut în 1979 la Editura Facla din Timișoara.

Maria-Luiza Sitaru și-a extins aria cercetărilor dialectale odată cu participarea la proiectul internațional *Relații lingvistice germano-române*, inițiat de Institutul de Istorie și Geografie Suabo-dunăreană din Tübingen, în colaborare cu Academia Română. În cadrul proiectului, Maria-Luiza Sitaru a îngrijit, alături de Hans Gehl, volumul *Interferenzen in den Sprachen und Dialekten Südsosteuropas*, publicat în seria *Materialien*, în 1994, la Tübingen. Lucrarea s-a bucurat de aprecieri valoroase din partea specialiștilor, fapt reflectat de numeroasele semnalări și recenzii apărute în reviste de specialitate din România, Germania, Austria, Franța, S.U.A. și Ungaria. Important este însă faptul că analiza aspectelor lingvistice ale influenței graiurilor „svăbești” asupra limbii române, și în special extensiunea ei, a fost reflectată în cartea *Cercetări etimologice*, redactată împreună cu Livia Vasiliuță și apărută, sub egida Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” în colecția *Etimologica* a Editurii Univers Enciclopedic (București, 2002).

Arătam că o a doua preocupare majoră a Mariei-Luiza Sitaru a fost dedicată istoriei limbii române literare, în cadrul temei *Procesul de standardizare a limbii române literare din perioada 1750-1760*, având ca obiect relevarea sistemului lingvistic din tipăriturile apărute la Blaj în acea perioadă. Contribuția ei a fost și aici esențială, ea contribuind în mod eficient, atât prin cunoștințele de specialitate în

domeniu, cât și în calitatea de redactor responsabil și de redactor coordonator la redactarea celor cinci fascicule (I-III și V-VI) din lucrarea *Limba română literară în secolul al XVIII-lea. Lexicul tipăriturilor blăjene din perioada 1750-1760* (LTB), apărute între anii 1982 și 1988, la Tipografia Universității din Timișoara, lucrare care s-a bucurat de aprecieri favorabile atât în țară, cât și în străinătate (în fostul DDR mai cu seamă).

O preocupare constantă a Mariei-Luiza Sitaru a fost participarea cu comunicări la diferitele sesiuni științifice din țară și străinătate, în special la congresele internaționale de lingvistică și filologie romanică, așa cum au fost cele de la Palermo, 1995, de la Bruxelles, 1998, de la Salamanca, 2001, de la Innsbruck, 2007 etc.

A fost o colegă de o probitate morală desăvârșită, cu o foarte solidă pregătire profesională, oferindu-se, oricând, s-o împărtășească cu generozitate și celorlalți, dar niciodată dispusă a face rabat de la calitate. A plecat dintre noi cu discreție, dar cu convingerea că prin munca sa onestă și de valoare științifică indiscutabilă și-a câștigat un loc distinct în istoria lingvisticii românești.

SERGIU DRINCU